

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/379/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614200655
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614200655.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol. s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX Z. U., t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou JUDr. Máriou Albrechtovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Svidník, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, zastúpený JUDr. Jozef Kemp, advokát, Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, v konaní o zaplatenie sumy 142,81 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 3C/29/2014-73 zo dňa 12.02.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 27,60 Eur na účet jeho zástupcu v lehote 15 dni od právoplatnosti uznesenia.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „prvostupňový súd“) konanie o sumu 80 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 3.7.2012 do zaplatenia zastavil, Žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobcovi istinu vo výške 62,81 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 3.7.2012 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a trovy konania žalovanej zo strany žalobcu nepriznal.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným prvostupňový súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). V danom prípade prvostupňový súd rozhodol podľa pomeru úspechu vo veci, pričom žalobca mal pomer úspechu 43,98 % (v časti priznanej sumy 62,81 eura). Žalovaný mal úspech 56,01 % (v časti o sumu 80 eura, ktorý žalobca nárok zobral späť), pričom prevažuje úspech žalovaného vo výške 12,03 %. Vzhľadom na nepatrný prevažujúci úspech žalovaného v konaní preto prvostupňový súd vyslovil, že trovy konania žalovanému zo strany žalobcu nepriznáva.

O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovaného súd taktiež rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., a vzhľadom na nepatrný úspech žalovaného v konaní vyslovil, že trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného zo strany žalobcu nepriznáva.

Proti rozsudku v časti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník. Mal za to, že v predmetnom konaní pri posudzovaní priznania náhrady trov právneho zastúpenia nebol naplnený predpoklad existencie dôvodov osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p.,

ani neexistuje žiaden úkon, na základe ktorého by súd v predmetnom konaní nemal priznať náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. Navrhol odvolaciemu súdu, aby skúmal čiastočný úspech vedľajšieho účastníka zo zreteľom na uplatnený nárok, najmä z aspektu žaloby, t.j. skutkového stavu a právnej normy, ktorá sa použila pri rozhodovaní vo veci samej. Mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi vznikli v predmetnom konaní účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia a navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka a rozhodol o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi vo výške 27,60 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania (§ 206 ods. 3 O.s.p.) spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na posúdení pomerného úspechu odporkyne (§ 142 ods. 2 O.s.p.), ktorý je následne premietnutý aj do pomerného úspechu vedľajšieho účastníka, ktorý podľa názoru prvostupňového súdu vstúpil do celého konania.

Vedľajší účastník vstúpil dňa 06.06.2014 do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Vo svojom vyjadrení zo dňa 23.10.2014 uviedol, že považuje zmluvnú pokutu uvedenú v Dodatkoch k Zmluvám o pripojení za neprijateľnú podmienku, teda absolútne neplatnú pre nerovnováhu v právach a povinnostiach, keď je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Navrhol žalobu v časti tykajúcej sa nároku na zaplatenie náhrady škody vo výške 80 Eur zamietnuť.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu).

Žalobcom žalovaná pohľadávka pozostávala z neuhradených služieb vo výške 62,81 Eur a náhrady škody vo výške 80 Eur. K uvedenému mal preto prvostupňový súd pristúpiť tak, že uplatnené nároky sú samostatne žalovateľnými nárokmi (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2011 zo dňa 11.10.2012). Odvolacie námietky vedľajšieho účastníka sú preto opodstatnené.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc združenia pri vstupe do konania môže voči žalobcovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúci si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoju žalobu späť.

Vedľajší účastník vstúpil do konania a podľa ich podaní sa sústredili na zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľnej a zakázanej neprijateľnej zmluvnej podmienky zmodifikovanej do náhrady škody (porov. C-618/10 Banco Español).

Vedľajší účastník ako osoba konajúca sama za seba bola z procesného hľadiska plne úspešná, a preto mu náhrada trov konania prináleží zo základu, ktorý korešponduje uplatnenej náhrade škody. Nesprávny je názor prvostupňového súdu, že rozhodnutie malo byť založené na posúdení pomerného úspechu žalovanej (§ 142 ods. 2 O.s.p.), ktorý mal byť následne premietnutý aj do pomerného úspechu vedľajšieho účastníka.

Procesný kódex explicitne neupravuje vzťahy ohľadne (ne)možnosti vedľajšieho intervienta nezúčastniť sa konania čo do tej časti pohľadávky, ktorej neodporuje.

Za takéhoto stavu je striktné uplatňovanie § 142 ods. 2 O.s.p. zohľadňujúce formalisticky predmet konania v celom rozsahu na účely trov združenia celkom zjavne nespravodlivé. Vôbec by sa nezohľadnili úspešné úkony združenia, dokonca by mohli vzniknúť až absurdné situácie, kedy by združenie vstúpilo do konania s cieľom podporiť neinformovaného spotrebiteľa v spore pri ochrane v drobnej časti a napriek úspešnému presadeniu spotrebiteľského práva by združenie malo platiť trovy, keďže úspech bol v pomere k neúspechu spotrebiteľa len nepatrný (1% - 99%). Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa združenie má podporiť a z uvedenej zásady treba vychádzať aj v predmetnej veci.

Vo svetle princípu vychádzajúceho z čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je plne opodstatnené priznať združeniu náhradu nákladov za v celom rozsahu úspešné presadenie spotrebiteľského práva.

V zmysle § 151 ods. O.s.p o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd spravidla v rozhodnutí ktorým sa konanie končí. Právny zástupca účastníka si vo svojom návrhu uplatnil náhradu trov právneho

zastúpenia len vo výške 27,60 Eur, z toho dôvodu odvolací súd vychádzal z jeho návrhu na priznanie trov konania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka v zmysle ust. § 220 ods. 1 O.s.p. zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania vo výške 27,60 Eur na účet jeho zástupcu JUDr. B. C., advokáta, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Vedľajší účastník na strane žalovanej bol v odvolacom konaní úspešný, avšak si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. 142 ods. 1 O.s.p. a 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.